

Hva er politigeneralisten sin rolle i det kunnskapsbaserte forebyggende arbeidet?

Oppgavetype: Litteraturstudie

BACHELOROPPGAVE (OPPGAVE03)

Politihøgskolen

2023

Kand.nr: 336

Antall ord: 6437

Sammendrag

Hensikten med oppgaven er å undersøke hvilken rolle politigeneralisten har i det kunnskapsbaserte arbeidet med forebygging. Jeg ønsket også å se på noen utfordringer og fordeler med bruken av kunnskapsbasert politiarbeid i det daglige arbeidet til politiet. Oppgaven er skrevet som en litteraturstudie etter IMRaD-strukturen. Dette betyr at jeg har tatt utgangspunktet i tre selvvalgte relevante tekster i min søken etter mer kunnskap om temaene. I resultatdelen av oppgaven kommer jeg til å presentere de tre tekstene jeg har valgt ut, samt viktige momenter i disse.

Resultatdelen peker i stor grad på hvilke rolle politigeneralisten og deres ledere har i den kunnskapsbaserte prosessen. Viktigheten å ha politigeneralister som er interesserte i det relevante problem området blir også belyst. Samt viktigheten av å ha en god yrkeskultur og flinke ledere i etaten.

I diskusjonsdelen av oppgaven satte jeg tekstene opp mot hverandre, samt annen litteratur, lovverk og andre artikler. Her vil jeg diskutere ulike temaer som vekket min oppmerksomhet når jeg gjorde undersøkelsene mine. Teksten kommer ikke til å ha en konklusjon, men en oppsummering av de viktigste punktene som har kommet frem under diskusjons delen av oppgaven.

Innholdsfortegnelse

1.0 Introduksjon	4
1.1 Forebygging.....	5
1.2 Kunnskapsbasert politiarbeid.....	5
1.3 Etterretningsstyrt politiarbeid.....	6
1.4 Avgrensning	7
1.5 Begrepsavklaring	7
1.5.1 Operativt personell	7
1.5.2 Ledig tid	7
1.5.3 Generalisten.....	7
1.6 Problemstilling.....	8
1.7 Mål med oppgaven	8
2.0 Metode	8
2.1 Strukturen i oppgaven	9
2.2 Søkehistorikk	9
2.3 Kildekritikk.....	9
2.4 Forforståelse	10
2.5 Kildevalg	10
2.5.1 Kunnskapsbasert politiarbeid – kunnskap til å stole på? Handegård, T & Berg, C. 2020.	10
2.5.2 Generalistens rolle i etterretning styrt politiarbeid. Paulsen, J. & Simensen, T. 2019.	11
2.5.3 Jakten på risiko – Vurderinger, følelser og valg hos patruljerende politi. Kristin Hellesø-Knutsen. 2013	11
3.0 Resultat	11
3.1 Artikkel 1: Kunnskapsbasert politiarbeid – kunnskap til å stole på.	12
3.2 Artikkel 2: Generalistens rolle i etterretningsstyrt politiarbeid	13
3.3 Artikkel 3: Jakten på risiko. Vurderinger, følelser og valg hos patruljerende politi.....	15
4.0 Diskusjon	16
4.1 Politigeneralistens bidrag til etterretningsprodukter i forbindelse med forebygging.	16
4.2 Generalisten sin tidsbruk	18
4.3 Generalisten og lederne deres sin rolle i etterretningsdoktrinen	19
5.0 Avslutning	20
6.0 Litteraturliste	22

1.0 Introduksjon

I løpet av mitt praksisår opplevde jeg at det var endel tid til overs hos operativt personell, og at denne tiden ble brukt forskjellig fra polititjenesteperson til polititjenesteperson. Denne tiden ble brukt på alt mulig forskjellig, noen kunne bruke den til å opprettholde og trene på egne ferdigheter som skyting og taktikk. Andre kunne bruke denne tiden til å skrive rapporter som de ikke tidligere ikke hadde blitt ferdig med å skrive. Til slutt og det som jeg erfarte ble gjort mest, var det å kjøre rundt i eget distrikt, uten mål og mening i håp om å snuble over noe kriminalitet. Der og da tenkte jeg at det å kjøre rundt omkring bidro til at politiet var mer synlig og at vi drev med forebygging. Ser man dette opp mot å bare sitte inne på piketten å vente på å få et oppdrag, er det egentlig noe forskjell på disse til to arbeidsmetodene? Og hvordan kan kunnskapsbasert politiarbeid føre til bedre prioriteringer blant operativt personell? Dette er noe av det som har inspirert meg til å skrive denne oppgaven.

I starten av mitt praksisår så fikk jeg inntrykk at det ikke var et tett samarbeid mellom den forbyggende avdelingen og patrulje avsnittet. Det kan hende at jeg ikke oppfattet dette på grunn av alt det andre jeg skulle lære, og alt som var nytt for meg. Et samarbeid mellom disse to avdelingen mener jeg at kunne ha vært fordelstullt for begge avdelinger. Patrulje personell kunne ha fått en pekepinn på hvilke steder som er aktuelle og hvilke personer som aktuelle å oppsøke. Dette fører også med seg at det forebyggende avsnittet får hjelp til å oppsøke stedene og personene. I løpet av året mitt i praksis ble det laget og innført en rapport som inneholdte aktuelle steder og enkelt aktuelle individer. Jeg erfarte at denne rapporten bidro til at patrulje personell fikk et litt annet syn på hvordan, hvor og hvem de skulle oppsøke når de hadde tid til overs.

For patrulje personell så er nettopp denne ledige tiden en fin mulig til å jobbe forebyggende, spesielt da forebyggende er hovedstrategien til politiet (Politidirektoratet, 2020, s. 1). Det er også viktig at det operative personellet skal få den tiden og mulighet de trenger til å få gjort andre gjøremål som f.eks. skrive ferdig rapporter og/eller å opprettholde viktige operative ferdigheter. Derimot for de som ikke har skrivearbeid eller andre gjøremål de skulle ha utført, har jeg erfart at det noen manglende kunnskap i hvordan de kan bruke denne ledige tiden til å jobbe forebyggende. Det har også igjennom utdanningen på politihøgskolen vært et stort fokus på at en skal jobbe kunnskapsbasert.

Dette er det som har inspirert meg til å undersøke nærmere hva kunnskapsbasert politiarbeid er, og hvilken rolle politigeneralisten og deres ledere har i en slik prosess. Samt hva som er med på å påvirke politigeneralisten i det kunnskapsbaserte arbeidet med forebygging. Dette kommer til å være grunnlaget for hva jeg skal undersøke nærmere og skrive oppgaven min om.

1.1 Forebygging

Som det står i både politiloven og politiinstruksen så skal det å forebygge være en av kjerneoppgavene til politiet. I politiloven §1 står det:

«Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig» (Politiloven, 1995, § 1)

Forebygging er politiets hovedområde, og alle deler av politiet skal bidra til det forebyggende arbeidet (Politidirektoratet, 2020, s. 3). Forebygging er et begrep som kommer til å gå igjen i denne oppgaven, men hva er egentlig forebygging? Myhre Lie beskriver dette i boken sin, *I forkant*:

«Å forebygge vil si å være i forkant og forhindre at noe negativt skjer». (Myhre Lie, 2018, s. 19).

1.2 Kunnskapsbasert politiarbeid

Kunnskapsbasert politiarbeid kommer til å ha en sentral rolle i denne oppgaven, og blir beskrevet som:

«Kunnskapsbasert politiarbeid blir i norsk politi beskrevet som systematisk og metodisk innhenting av relevant informasjon og kunnskap som analyseres med formålet å kunne treffe strategiske og operative beslutninger om forebyggende og bekjempende tiltak» (NOU 2009:12, s. 185).

Fra mitt perspektiv i ettertid var det lite som tydet på at den forebyggingen som vi gjennomførte, hvor vi kjørte rundt uten noe særlige mål var kunnskapsbasert. I «Politiet mot

2020» skriver POD at kunnskapsbasert politiarbeid skal danne grunnlaget for prioriteringer, strategier på kort og lang sikt og fokusområder for hele organisasjonen (Politidirektoratet, 2008, s. 22). Viktigheten av å jobbe kunnskapsbasert står beskrevet i primærstrategien til politiet, og er formulert følgende:

«For å løse politiets samfunnsoppdrag må politiet utføre planmessig og systematisk kriminalitetsforebyggende arbeid i samarbeid med andre. Dette arbeidet må være kunnskapsbasert. Bruk av etterretningsprosesser, etterretningsprodukter, vitenskap og kunnskapsbasert erfaringslæring styrker den kunnskapsbaserte tilnærmingen til kriminalitetsforebygging» (Politidirektoratet, 2018, s. 4).

I denne formulering fra politidirektoratet så ser vi at etterretningsprosesser, etterretningsprodukter, vitenskap og erfaringslæring er en viktig del av en kunnskapsbasert tilnærming, og skal brukes aktivt videre for å danne grunnlaget for kriminalitetsforebyggende tiltak (Handegård & Berg, 2020, s. 40). Derfor kan kunnskapsbasert politiarbeid ikke ses på et forbyggende tiltak alene, men et resultat av flere metoder, underbygd av etterretning.

1.3 Etterretningsstyrt politiarbeid

Politiet presenterte i 2014 etterretningsdoktrinen som presenterte at etterretningsstyrt politiarbeid skulle bli hovedstrategien til politiet når det kom til det kunnskapsbaserte politiarbeidet. I ordene «etterretningsstyrt politiarbeid» ligger det at politiarbeidet skal være styrt av etterretning. I denne etterretningsdoktrinen kommer politidirektoratet med en definisjon på hva etterretning er, og det er som følger;

«Etterretning er en styrt prosess, bestående av systematisk innsamling, analyse og vurdering av informasjon om personer, grupper og fenomener for å danne grunnlag for beslutninger» (Politidirektoratet, 2014, s.18)

Etterretningsdoktrinen skal definere sentrale begreper, danne en felles forståelse og beskrive en prosess for å produsere et beslutningsgrunnlag (Politidirektoratet, 2014, s. 9). Begrepet etterretning må forstås bredere enn bare det som er nevnt over, det må også forstås som en måte å organisere politiet med fokus på ledelse og styring. I en perfekt verden skal etterretningsstyrt politiarbeid kunne erstatte behovet for et reaktivt politi (Paulsen & Simensen, 2019, s. 170). Der hvor kunnskapsbasert politiarbeid har søkelys på hvordan

politiet skal forebygge kriminalitet, har etterretningsstyrt politiarbeid fokus på hva som må prioriteres for å redusere kriminalitet og hvordan denne kunnskapen oppstår (Linkevitch, 2021, s. 20)

1.4 Avgrensning

På grunn av oppgavens lengde og omfang ser jeg meg nødt til å begrense denne oppgaven, jeg har derfor valgt å ikke drøfte noen av problemstillingene rundt det økonomiske eller ressursbruken i politiet. Oppgaven kommer heller ikke til å være en løsning på et problem, selv om jeg enkelte ganger skisserer mulige løsninger på helt konkrete problemer. Dette er fordi politiet og politiarbeidet er stort og bredt tema hvor jeg ikke har muligheten til å belyse det fra alle sider.

1.5 Begrepsavklaring

1.5.1 Operativt personell

I denne oppgaven kommer jeg til å skrive en god del om operativt personell. Det er mange forskjellige oppgaver og stillinger i politiet som alle er operative. Når jeg i denne oppgaven skriver om operativt personell, så omfatter det polititjenestepersoner som er ansatt og jobber ved patrulje avsnittet, og som enten er IP3 eller IP4 (Politidirektoratet, 2021, s. 2).

1.5.2 Ledig tid

Jeg kommer også til å skrive om ledig tid. Med dette så mener jeg tid som ikke blir brukt på oppdrag, på vei fra og til oppdrag og/eller andre gjøremål som må gjøres i løpet av en arbeidsdag. Mange har for eksempel mye skrivearbeid som måtte bli gjort mens andre må trene på ferdigheter og opprettholdelsen av disse.

1.5.3 Generalisten

Generalisten skal stå for store deler av arbeidsoppgavene i det norske politiet. Gjennom bachelor utdanningen til Politihøgskolen skal nyutdannede være godt rustet til å gjennomføre generalist oppgaver i etaten (Politidirektoratet, 2008, s. 45). I denne oppgaven kommer generalisten til å bli referert til den politi tjenestepersonen som ikke har noen spesialfunksjon, men som jobber operativt og/eller med det forebyggende politiarbeid.

1.6 Problemstilling

«Hva er politigeneralisten sin rolle i det kunnskapsbaserte forebyggende arbeidet?»

I løpet av utdanningsløpet på politihøgskolen har vi fått mye undervisning/opplæring i at vi skal jobbe kunnskapsbasert. Derfor vil jeg se nærmere på hva nettopp min rolle vil bli i det kunnskapsbaserte politiarbeidet. I min praksis fikk jeg et inntrykk av at den ledige tiden som vi hadde til overs ikke ble brukt til å jobbe kunnskapsbasert. Derfor velger jeg å skrive en oppgave om hvordan min rolle i det kunnskapsbaserte politiarbeidet kan benyttes for å forebygge i ledig tiden i løpet av en arbeidsdag. Jeg vil også komme innom hva som er med på å påvirke generalisten sine valg i arbeidet med forebygging. Videre skal jeg ta for meg noen metoder som ofte blir tilknyttet det å jobbe forebyggende og se om disse faktisk er effektive eller om dette bare er en følt trygghet. Politiarbeid de siste årene har blitt stadig mer innviklet og komplisert, og politiet må derfor jobbe kunnskapsbasert og målrettet for å kunne lykkes.

1.7 Mål med oppgaven

Målet med oppgaven er å skape en forståelse av hvordan bruken av kunnskapsbasert politiarbeid kan bidra til å forebygge kriminalitet, både hos meg selv og leseren samt en forståelse om hva slags rolle generalisten har. I oppgaven min kommer jeg til å se på hva kunnskapsbasert politiarbeid er og hvordan det kan brukes i praksis blant politi generalistene som jobber operativt på gaten.

2.0 Metode

«En metode er en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme fram til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener dette formålet, hører med i arsenalet av metoder» (Aubert, 1985, s. 196).

Jeg har valgt å skrive en litteraturstudie, som da baserer seg på allerede eksisterende informasjon. De temaene som denne oppgaven omhandler, finnes det masse informasjon på og som allerede er forsket på. Jeg kommer til å bruke konkrete praktiske eksempler i oppgaven, hvor jeg har som mål for oppgaven å skape et overordnet bilde av tematikken og velger derfor å løse det ved å skrive en litteraturstudie.

Jeg skal igjennom denne oppgaven analysere tre dokumenter. Dette er en måte å bruke empiri på som har blitt samlet inn av andre (Jacobsen, 2005, s. 165). Ved gjennomføring av en dokumentanalyse så er det viktig å ha i bakhodet at vi setter tekstene i kontekst og hva formålet med tekstene er (Tjora, 2017, s. 183). Grunn til at jeg valgt å bruke dokumentanalyse som metode som baserer seg på allerede skrevde materiale og innsamlede data, og ikke samle inn data selv, er at det allerede finnes mye godt materiale og gode undersøkelser på dette feltet fra før av.

2.1 Strukturen i oppgaven

Oppgaven min velger jeg å strukturere etter IMRaD-strukturen. Den er derfor delt inn i fem hoveddeler. I kapittel 1 tar jeg for meg om hva som har inspirert meg til å skrive denne oppgaven, samt en formulering av oppgaven. I kapittel 2 vil jeg beskrive metoden for oppgaven. Samt hvordan jeg vil gå frem for å finne litteratur og selve skrivingen av oppgaven. I kapittel 3 tar jeg for meg hvilke resultater undersøkelsene har ført frem til, og vil være hoveddelen av oppgaven. Her vil jeg presentere de ulike teksten og innholdet i disse. I fjerde kapittel vil jeg drøfte disse artiklene opp mot problemstillingen, her vil jeg diskutere litteratur fra politihøgskolen, lover og andre relevante tekster. Til slutt vil jeg avslutte med en oppsummering av oppgaven.

2.2 Søkehistorikk

Hovedkildene i denne oppgaven kommer til å være litteratur fra andre forfattere. Her har jeg brukt søkesystemet «Oria» for å finne relevant litteratur, dette er politihøgskolens søkemotor i deres bibliotek. Her har jeg brukt søkeord som; «kunnskapsbasert», «forebygging», «kunnskapsbasert politiarbeid» og «forebyggende politi». Ved å kombinere disse søkeordene har jeg funnet frem til den relevante litteraturen for denne oppgaven. Jeg har også brukt søkesystemet «PIA» som er politihøgskolens arkiv for vitenskapelige og faglige tekster for å finne litteratur. Jeg har også brukt «Google Scholar» som er googles søkemotor for artikler, bøker og forskning som er vitenskapelig.

2.3 Kildekritikk

Kildekritikk handler om å vurdere og karaktisere de kildene og litteraturen som blir tatt i bruk. Siden jeg velger å skrive en oppgave som baserer seg på andre sine tekster og forskning, er det i den sammenheng viktig å være kritiske til nettopp kildene. Dette omfatter derfor at jeg

må være kritisk til kildenes holdbarhet og relevans i forhold til de spørsmålene jeg stiller i denne oppgaven (Dalland, 2019, s. 152-152).

Senere i drøftingsdelen av oppgaven har jeg valgt å bruke en svensk undersøkelse som tar for seg tidsbruken til patruljerende politi i Sverige. Når jeg senere skriver om dette er det viktig å ha i bakhodet at dette er en undersøkelse fra Sverige. Teksten har blitt oversatt til norsk av Skulstad som var sjef for Politihøgskolen, undersøkelsen har også blitt referert til i rapporten om 22. juli og jeg velger derfor å se på denne undersøkelse som relevant selv om den er fra Sverige. Selv om det er mange likhetstrekk mellom det svenske politiet og det norske, er det også andre problemer og en kulturforskjell i Sverige.

2.4 Forforståelse

Vår forforståelse er med å farge oss. Det påvirker hvilke valg vi tar og vår subjektive virkelighet (Thurén, 2009, s. 70). Forforståelse kan sees på som et salgs tunnelsyn, hvor alt en vil søke å belyse er det en allerede har gjort seg opp en mening om. Derfor er jeg bevisst på dette problemet i mine søk etter litteratur og kritikken av denne. Slik at jeg kan ha et mer bevisst og åpent forhold til tematikken. Jeg har heller ikke mange år eller lang erfaring i etaten, og derfor er eksemplene som blir brukt i oppgaven mine egne refleksjoner og erfaringer. Jeg er langt i fra ferdig utlært når det kommer til både forebygging og kunnskapsbasert politiarbeid, så det må derfor sies at jeg går inn i denne oppgaven i god tro om at jeg skal lære mye.

Min forforståelse når det kommer til dette teamet og problemstilling baserer seg av stor grad på det jeg opplevde i praksis, og den tiden jeg har på skolen. Før jeg startet å undersøke og lese meg opp på dette temaet, tenkte jeg at kunnskapsbasert politiarbeid var et høytsvevende begrep som tok for seg analyser og gjennomarbeidet materiale og ved dette dannet retningslinjer for hvordan politiet skulle løse sitt samfunnsoppdrag. Som videre ble brukt til å iverksette tiltak.

2.5 Kildevalg

2.5.1 *Kunnskapsbasert politiarbeid – kunnskap til å stole på?* Handegård, T & Berg, C. 2020. Handegård er Førsteamanuensis ved politihøgskolen i Bodø, mens Berg er politioverbetjent ved samme skole. Denne artikkelen baserer seg på data hentet inn i perioden høsten 2018 og

våren 2019, og er et fagfellevurdert tidsskrift. Det har blitt gjennomført 16 dybdeintervjuer, hvor alle intervjuobjektene har ulike roller i det forbyggende politiarbeidet i 5 forskjellige distrikter. 5 av disse intervjuobjektene har leder ansvar på Felles forebyggende enhet (FFE) og 5 stk er ledere på geografisk driftsenhet (GDE). De resterende 6 er politibetjenter som jobber med forebygging på en daglig basis. Intervjuene hadde som mål å besvare spørsmålene: «Hvordan forstår politibetjenter (operativt nivå) og deres ledere (strategisk nivå) kunnskapsbasert politiarbeid og hva gjør politiet når de jobber kunnskapsbasert?» (Handegård & Berg, 2020, s. 40-58).

2.5.2 Generalistens rolle i etterretning styrt politiarbeid. Paulsen, J. & Simensen, T. 2019. Paulsen er Førsteamanuensis ved politihøgskolen i Oslo, mens Simensen er politioverbetjent ved samme skole. Dette er en artikkel som er gitt i ut i Nordisk Politiforskning i desember 2019. Paulsen og Simensen skriver om hva etterretning er i lys av Nærpolitireformen. De forklarer videre hva etterretningsstyrt politiarbeid er, og hvordan dette er tenkt å brukes av politi Norge gjennom etterretningsdoktrinen. De tar for seg hvordan Nærpolitireformen har endret politiet sin rolle, og hvordan vi kan leve opp til de nye forventningene som stilles til politiet (Paulsen & Simensen, 2019, s. 160-181)

2.5.3 Jakten på risiko – Vurderinger, følelser og valg hos patruljerende politi. Kristin Hellesø-Knutsen. 2013

Hellesø-Knutsen har skrevet en mastergrad som er utgitt av det samfunnsvitenskapelige fakultet. Her forsøker hun å forklare faktorene som ligger bak valget til en polititjenesteperson når de velger å selv iverksette et oppdrag. I forundersøkelsen hun gjennomførte var hun med på patrulje for å observere, samt intervjuet 5 ledere og 5 analytikere i distriktene. I hovedundersøkelsen, som var et spørreskjema som polititjenestepersonen svart på, var det totalt 389 som svarte. Her finner hun blant annet ut at polititjenestepersonen legger større vekt på at lovbrudd skal ha store konsekvenser enn hvor sannsynlig det er at det blir begått i deres prioriteringer (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 1-309)

3.0 Resultat

I denne delen skal jeg se nærmere på litteraturen jeg har valgt ut. Jeg vil så presentere de viktigste funnene i teksten under i et kort sammendrag. Disse vil danne grunnlaget for videre drøfting og diskusjon.

3.1 Artikkel 1: Kunnskapsbasert politiarbeid – kunnskap til å stole på.

Handegård og Berg skriver i sin artikkel om et skille i forståelsen av kunnskapsbasert politiarbeid mellom ledere på strategisk nivå og operativt personell. De beskriver et skille, hvor på den ene siden så har du kunnskapsbasert politiarbeid hvor kontekstforståelsen står sentralt. Her vil det faglige skjønn og erfaringer danne mye av grunnlaget for hvordan de jobber, og ikke så stor vekt på forskningsbasert kunnskap. På den andre siden har vi evidensbasert kunnskap som baserer seg på etterretning, dette blir mer brukt av lederen på strategisk nivå. Her er de mer opptatt av å styre og håndheve den politikken som gjelder. Denne typen kunnskap baserer seg på hva etterretning faktisk forteller oss, ved å se på statistikker, mål og tall (Handegård & berg, 2020, s. 52- 54)

De trekker også frem et funn av et skille mellom de operative og lederen når det kommer til deres forståelse av kunnskap. De operative referer ofte til kunnskap som metode mens lederen til kunnskap om selve fenomenet. De operative har fokus på hvilke metoder som virker og hvordan de skal oppdage kriminalitet, basert på erfaringer og skjønn. Lederne referer til kunnskap om kriminalitet, og hva som foregår ute i de kriminelle miljøene (Handegård & berg, 2020, s. 54). I motsetning var det flere av informantene på operativt nivå som trakk frem at deres kunnskap var en slags taus kunnskap som var vanskelig å formidle. De trekker frem at kunnskapen om metode ikke blir registret på samme måte som kunnskap om selve fenomenet. Og at denne kunnskapen som ikke blir registret kan sammenlignes med det operative personellet beskriver som taus kunnskap. (Handegård & berg, 2020, s. 54).

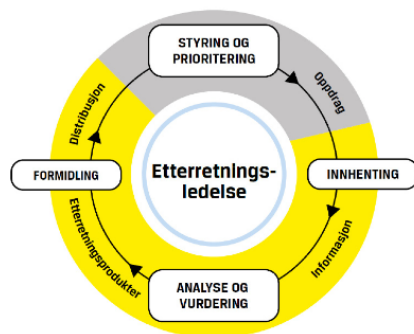
Handegård og Berg trekker frem et funn om at politiet utelukkende praktiserer kunnskapsbasert politiarbeid basert på de operatives ferdighetskunnskap eller lederens påstandskunnskaper. Ved å innføre handlingskunnskapen altså klokskap inn i denne miksen, vil det være med på styrke det helhetlig kunnskapsbaserte politiarbeidet. Det vil kunne være med på å utnytte fenomen- og metodekunnskapene til politiet på en bedre måte (Handegård & berg, 2020, s. 57).

Det blir også beskrevet et funn om at når operativt personell først skal søke å utvikle denne kunnskapen de besitter, er de ikke åpne for innspill utenifra eller kunnskap som allerede har intern legitimitet og er direkte relevant for å politiets løsning av problemer og oppdrag (Handegård & berg, 2020, s. 54). De beskriver også en barriere mellom utøverne av

kunnskapsbasert politiarbeid og ny forskning rundt samme tema. Hvor forskningen som kommer på feltet blir oppfattet tvetydig og motstridende. Og at dette blir oppfattende som en vei skille hvor de må se seg nødt til å velge mellom kunnskapsbasert politiarbeid og erfaringsbasert politiarbeid og bruk av skjønn (Handegård & berg, 2020, s. 54).

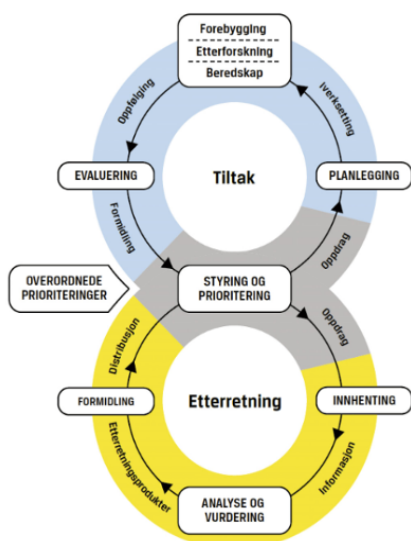
3.2 Artikkel 2: *Generalistens rolle i etterretningsstyrt politiarbeid*

Paulsen og Simensen skriver at hvis noe skjer så er det politiets jobb å være klare til å gripe uansett hva, og hvis en skal kunne forberede seg på dette så må hensiktene og planene til aktøren være kjent (Paulsen & Simensen, 2019, s. 169). Siden etterretningsdoktrinen ble lansert i 2014, så skriver Paulsen og Simensen at etterretningsdoktrinen må forstås langt bredere enn bare «etterretning». Den må også forstås som en måte og organisere politiet, med vekt på styring og ledelse. Under optimale forhold skal etterretningsstyrt fjerne behovet for reaktivt politiarbeid (Paulsen & Simensen, 2019, s. 170). De trekker frem at arbeidsprosessen som det er vanlig å arbeide etter er etterretningshjulet;

Figur 1: etter (Politiet, 2014, s. 26)

Paulsen og Simensen skriver at politiet organiserer seg slik for å kunne definere de behovene som eksisterer, prioritere riktig og unngå å innhente for mye informasjon. Der hovedpoenget er å skaffe seg en oversikt over hva en faktisk vet, og dermed danne informasjonsbehovene og ut ifra disse kunne målrettet innhente den informasjonen som er mangelfull (Paulsen & Simensen, 2019, s. 171).

Figur 2: etter (Politiet, 2014, s. 52).

De trekker frem åttetallet fra politiet som skal symbolisere handlings- og beslutningsprosessen som virker sammen og om hverandre. Den øverste sirkel er en tiltakssirkel, og den nedre er etterretning sirkelen. Hvor styring og prioritering er det eneste leddet som kan velge å overse eller initiere en prosess med etterretning, denne er det lederen som styrer (Paulsen & Simensen, 2019, s. 172).

De trekker også frem at generalistens rolle i en slik etterretningsprosess er å innhente informasjon og data, samt det å utføre de tiltakene som blir besluttet (Paulsen & Simensen, 2019, s. 173). Det er to typer kilder til informasjon OSINT som omfatter åpne kilder på blant annet internett og aviser. Den andre er HUMINT som er hovedsakelig personer som politiet prater med. Ved en innhentning av informasjon er det viktig å bedømme både selve informasjon, men også kilden den kommer fra, i den forbindelse så har politiet adoptert forsvarers/PST modell for vurdering av informasjon. Her blir informasjon vurdert på en skala fra A-F, på både informasjonens pålitelighet og informasjonens korrekthet.

Paulsen og Simensen beskriver et problem med at polititjenester har lite eierskap og innflytelse på etterretningsprosessen, da de har begrenset med innsikt og innflytelse på hva som skjer i tiden mellom de har innhentet informasjon til de skal iverksette tiltak (Paulsen & Simensen, 2019, s. 177). Ved en slik liten rolle i det større bildet vil det kunne bli utfordringer for politigeneralistens å holde fokuset på forebygging i innhenting av informasjon og å ha tillit til ledelsens helhetstenking.

For å forhindre at disse problemene oppstår ved bruk av etterretningshjulet så skriver Paulsen og Simensen at politigeneralisten bør bli gitt informasjon om hvilke tiltak som kommer ut i andre enden, slik at det blir lettere å beholde et eierskap til informasjonen og selve prosessen (Paulsen & Simensen, 2019, s. 178).

Paulsen og Simensen skriver også om pilotprosjektet, KUBA (kunnskapsbasert politiarbeid), som er ment som en operasjonalisering av etterretningsdoktrinen. Målet med prosjektet er å konstruere en prioriteringsliste over utfordringer i distriktet. Det skal så utvikles tiltak som skal matche denne før man på det laveste nivået, skal benytte denne til å besvare nye informasjonsbehov og gjennomføre forebyggende tiltak (Paulsen & Simensen, 2019, s. 176).

3.3 Artikkel 3: Jakten på risiko. Vurderinger, følelser og valg hos patruljerende politi.

Hellesø-Knutsen skriver i sin artikkel at det viktigste funnet er måten den enkelte polititjenestepersoner tenker i forhold til prioriteringer av oppdrag. Hvor konsekvensvurderingen veier tyngre enn sannsynlighetsvurderinger. Det er en tendens til å prioritere å avdekke hendelser med store konsekvenser med liten sannsynlighet for at det skjer, over hendelser som skjer ofte med små konsekvenser (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 223-224). Senere trekker hun frem at tjenestepersonen mener at det er viktig å avdekke det som omtales som «grove brudd» (Graner, 2004, s. 119), eksempelvis store narkotikalovbrudd, våpenlovbrudd og kjøring i stjålne biler (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 228). Disse hendelsene blir sett på som ordentlig politiarbeid, mens trafikkhendelser blir sett på som mindre viktige å avdekke, og befinner seg på andre siden av skalaen av hva som blir betraktet som ordentlig politiarbeid (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 230). Grunnen til at mange tjenestepersoner vil avdekke/forebygge store alvorlige hendelser med konsekvenser, er ofte for å bevise sin egen kompetanse ovenfor kollegaer og ledere (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 229).

Hun trekker også frem et funn i denne undersøkelse om at følelser har noe å si for hvilke hendelser den enkelte tjenestepersonen mener er viktig å avdekke/forebygge. Hun beskriver at det kun er de positive følelse som har noe å si for hvilke hendelser tjenestepersonen har interesse for å avdekke/forebygge. Det er altså ikke slik at hendelser som vekker negative følelser som sinne og irritasjon oppleves å være mer viktig å redusere/forebygge enn andre hendelser hos den enkelte tjenestepersonen (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 257). Hendelser som ikke fanger polititjenestepersonen sine interesser, blir sett på som mindre viktig å

avdekke/forebygge (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 224). Det blir også trukket frem at belønning i form av blant annet ros og annerkjennelse fra ledere og kollegaer er med på å motivere til å avdekke større hendelser, for eksempel store narkotikabeslag eller andre grove brudd (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 235).

Hellesø-Knutsen trekker frem at tjenestepersonene har muligheten til å handle ut ifra egne vurderinger. Samtidig som det kommer styringer fra både Politidirektoratet og de øverste lederne i distrikter om hva de mener er viktig å prioritere, men at dette har liten sammenheng med hva tjenestepersonen mener er viktig å prioritere. Det er også en mulighet at nærmeste faglige leder påvirker og informerer om hva som skal prioriteres uten at dette går utover hva tjenestepersonen mener er viktig. Hun kommer også med en antagelse om at sterkere styring på dette punktet vil gå på bekostning av tjenestepersonen sin autonomi i arbeidshverdagen, som ikke lar seg støtte av resultatene i undersøkelsen (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 225).

4.0 Diskusjon

Politiet har uttrykt at hovedstrategien frem mot 2025 skal være forebygging (Politidirektoratet, 2020, s. 6). Prioriteringer som gjøres i forbindelse med forebygging skal gjøres på grunnlag av etterretningsprodukter og erfarings- og forskningsbasert kunnskap (Politidirektoratet, 2020, s. 13).

4.1 Politigeneralistens bidrag til etterretningsprodukter i forbindelse med forebygging.

Politigeneralisten sin rolle blir i etterretningsdoktrinen beskrevet som at de skal bidra på spesielt to områder, nemlig i innhentningsfasen og i fasen som innebærer gjennomføring av de forebyggende tiltakene (Paulsen og Simensen, 2019, s. 5). Politidirektoratet skriver også at i en etterretningsprosess vil generalisten være med innledningsvis ved å innhente informasjon og etterretning om det utvalgte problemområdet (Politidirektoratet, 2014, s. 32). De får også være med i etterretningsprosessen avslutningsvis hvor det som regel er politigeneralisten som må iverksette besluttede tiltak. Innhenting av informasjonen/etterretning behøver ikke å være i forbindelse med et prosjekt eller noe lignende innen et spesifisert problemområde. Dette kan være informasjon som generalisten innhenter i forbindelse med andre gjøremål, men som blir dokumentert og systematisert gjennom politiets systemer, f.eks. Indicia. Indicia er politiets kriminalitetsregister og er ment som et verktøy for å behandle opplysninger (Håkstad, 2018, s. 23.). Informasjonen som blir lagret i Indicia er hovedsakelig reaksjonsorientert informasjon,

altså informasjon som oppstår i forbindelse med en reaksjon på en annen hendelse (Eidet, 2019, s. 3)

Hellesø-Knutsen skriver videre at det problemområdet som generalisten interesser seg for, vil være det problemområdet som det blir innhentet mest informasjon og etterretning om (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 296). Dersom det er mange politigeneralister som jobber på patruljeavsnittet som interesser seg for narkotika så vil dette føre til at det forekommer masse etterretning rundt akkurat dette problemområdet. Dette blir støttet av Liv Finstad som skriver ut at hele 42% av hendelsene som oppstår i løpet av en vakt er resultatet av politi generalisten sitt egne initiativ (Finstad, 2013, s. 49).

I en slik etterretningsprosess hvor generalisten er med på å samle inn data uten å ha noen føringer eller prioriteringer, vil kunne føre til mangel på eierskap når denne etterretningen har blitt analysert og generalisten igjen bare skal iverksette forebygge tiltak, uten å være med på beslutningsprosessen (Paulsen og Simensen, 2019, s. 9). Dette blir støttet av en undersøkelse fra Arbeidsforskningsinstituttet som peker på at om lag halvparten av polititjenestepersonene ikke får løse arbeidsoppgavene deres på den måten de selv ønsker. Dette kommer av standarder i systemet for oppdragsløsning (Wathne mfl., 2019, s. 9). Mangel på eierskap og engasjement fører til at det autonome perspektivet kommer til uttrykk (Larsson et al., 2014, s. 149). Dette kan føre til at det som i utgangspunktet skulle være etterretningsstyrt politiarbeid glir over i politistyrt etterretning. Cope (2004) referer til politistyrt etterretning når informasjon ikke lenger blir styrt av ledelsen, men av politi generalisten. Dette fører til at det blir en mangel på den ønskelig informasjon og en overflod av den informasjonen som politi generalisten interesser seg for. Denne informasjonen som blir produsert ved politistyrt etterretning er ikke brukbar før den har blitt analysert og kategorisert (Cope, 2004, s. 201).

En større avstand mellom generalisten og lederen som tar beslutningene, kan føre til generalisten mister tillit til kunnskapsbasert politiarbeid sin effekt. Politigeneralisten vil få mindre og mindre innsikt eller innflytelse på prosessen ettersom avstanden blir større og større. Dette blir støttet av tidligere forsknings som viser at generalister ikke har særlig tillit til kunnskapsbasert politiarbeid (Gundhus, 2009, s. 226). Paulsen og Simensen har skissert en løsning på problem med at generalisten har mangel på eierskap til saken. Ved å gi generalisten flere arbeidsoppgaver og større involvering i arbeidsprosessen vil det føre til en større følelse av eierskap og større tiltro til effekten av etterretning styrt politiarbeid (Paulsen og Simensen, 2019, s. 10).

4.2 Generalisten sin tidsbruk

Holgersson og Knutsson har skrevet en artikkel om hva politiet egentlig bruker sin tid på. Her kommer det frem at i løpet av en arbeidsdag bruker politigeneralisten 39,3% av tiden de i utgangspunktet sitter i en patruljebil på å patruljere vilkårlig rundt (Holgersson og Knutsson, 2012, s. 44). Det tyder på at dette er en høyt prioritert aktivitet hos politiet i Norge, selv om forskning fra USA sier at vilkårlig patruljering har liten til ingen virkning på både kriminalitet og på den følte tryggheten (Kelling et al., 1974, s. 34). Hvorfor dette da står for over 1/3 av tidsbruken generalisten har i bilen og 14% av tiden totalt på jobb, er vanskelig å svare på. Det kan være av grunner som at polititjenestepersonen kanskje ikke er klar over at det har så liten effekt, eller at det bare henger igjen fra gammelt av. Den faktoren som kanskje er mest fremtredende som grunn til at dette utgjør en såpass stor del av hverdagen, er at generalisten er nødt til å dekke store geografiske områder (Holgersson og Knutsson, 2012, s. 46).

Holgersson og Knutsson har også tall på et fenomen de beskriver som bilpatruljering med høy fokusering. Med dette mener de å stå stille på et gunstig sted og vente på at det skal dukke opp noe interessant (Holgersson og Knutsson, 2012, s. 48). Denne arbeidsoppgaven står for bare 2,2 % av tiden generalisten bruker i en bil. Videre skriver de at dette kan ha en effekt, men at det er mer krevende enn ordinær patruljering. De beskriver at generalisten vanligvis velger å gjennomføre ordinær bilpatruljering i sin ledig tid i stedet for bilpatruljering med høy fokusering fordi det er en oppfatning om at det er viktig. Det er også vanskelig for generalisten å holde en oversikt over den relevante informasjonen. Den tredje grunnen kan være at det ofte krever en interesse for nettopp det relevante kriminalitetsområdet, da det ofte handler om å stå stille og vente på at det skal skje noe (Holgersson og Knutsson, 2012, s. 44-48). Denne påstanden blir styrket av teksten som Hellesø-Knutsen har skrevet om at følelser og interesser har mye å si for hva den enkelte tjenestepersonen velger å gjøre (Hellesø-Knutsen, 2013, s. 257).

Enda et interessant punkt i undersøkelse til Holgersson og Knutsson er den store forskjellen i tidsbruk mellom ordinær bilpatruljering og fotpatruljering, hvor det henholdsvis blir brukt 14% og 0,8% av den totale tiden av på jobb på hver av de respektive områdene. (Holgersson og Knutsson, 2012, s. 44-52). Dette er interessant når det har blitt bevist at ordinær bilpatruljering har liten til ingen effekt på den følte trygghet til befolkningen og kriminaliteten (Kelling et al., 1974, s. 34). Dette blir støttet av Lie som skriver at slik patruljering ikke har en

målbar forebyggende effekt. (Lie, 2015, s. 316). Derimot så er det en undersøkelse fra USA som viser at fotpatruljer derimot faktisk har en effekt på den følte tryggheten og kriminaliteten (Ratcliffe et al., 2011, s. 822). Hovedformålet med fotpatruljering skal være å skape en relasjon mellom publikum og politiet (Lie, 2015, s. 196). Giertsen stiller seg derimot kritisk til at fotpatruljering er forebyggende politiarbeid, siden det er vanskelig å måle effekten av tiltaket (Giertsen, 1994, s. 308).

Som vi ser av disse tallene bruker generalisten hele 14% av tiden på bilpatruljering uten mye mål og mening, men bare totalt 3% på målrettet bil patruljering og fot patruljering. Dette gir lite mening med tanke på at det er bevist at vilkårlig patruljering ikke har noe effekt, mens de andre metodene derimot faktisk har effekt. Dette er kunnskap som bør implementeres og prioriteres i arbeidet med forebygging. Dette er kjernen av hva kunnskapsbasert politiarbeid dreier seg som. Altså å bruke forskning og kunnskap til å forbedre politiarbeidet, men det strider imot yrkeskulturen og spesielt den tradisjonelle erfaringsbaserte kunnskapen. Det er viktig å anerkjenne den erfaringsbaserte kunnskapen i utformingen av beslutningstøtten (Lie, 2015, s. 314). Politikulturen har også vist motstand til kunnskapsbasert politiarbeid. Det har omhandlet måten den har blir lagt frem på, hvor erfaringsbasert og handlingskunnskap fremstår som mindre viktig i det kunnskapsbaserte politiarbeidet (Gundhus, 2013, gjengitt i Lie, 2015, s. 313).

4.3 Generalisten og lederne deres sin rolle i etterretningsdoktrinen

Generalisten og lederne har to ganske forskjellige roller i etterretningsdoktrinen. Det er lederen sin oppgave å rette generalistenes oppmerksomhet mot prioriteringer og kontrollere at arbeidet blir gjennomført. Som Paulsen og Simensen trekker frem er generalisten sin rolle å samle inn informasjon og iverksette tiltakene som blir besluttet (Paulsen & Simensen, 2019, s. 173).

Fra 80-tallet har målstyring og resultatstyring vært den mest brukte metoden for å styre på i staten (St.meld.nr. 19, 2009, s. 79). Dette er en effektiv måte å måle hva organisasjoner bruker ressursene sine på, og om de iverksatte tiltakene er effektive. Denne metoden å styre på kan også by på problemer. Dette kan føre til at ledere vil prioritere å nå målene som er satt (Lomell, 2010, s. 143). Dette kan igjen føre til at målene som er lette å måle som for eksempel antall avdekte ruskjører blir prioritert, fremfor faktorer som er vanskelige å måle. Det er viktig å ikke blande selve målet med måltall. For eksempel så kan et mål være å få ned antall som

ruser seg. Et tiltak som kan iverksettes i den sammenhengen er at det skal opprettes X antall rus anmeldelser i løpet av en periode. Selv om antall rus anmeldelser har blitt oppnådd betyr ikke dette at det er færre som ruser seg.

Setter ledere slike mål kan dette bidra til at generalistene begynner å «jakte» slik at de fyller disse måltallene. Lederne er den viktigste kulturskaperen på en arbeidsplass, og har dermed store innvirkning på prioriteringen til de ansatte (Schein, 2010, sitert i Viste 2014, s. 23). Allikevel så er det ofte lederen som blir preget av kulturen til de ansatte (Alvesson, 2002, sitert i Viste 2014, s. 23). Dette kan by på problemer når det er lederen som setter prioriteringene og målene, samt sjekker om disse er gjennomført. I jakten på å fylle måltallene kan erfaringsbasert kunnskap bli tatt i bruk, og ved oppsøke de områdene de vet at det er stor sjanse for at de finner noen som oppfyller kriteriene slik at de raskt kan fylle måltallene. Dette kan igjen føre til at politiblikket blir forsterket. Liv Finstad beskriver politiblikket som et blikk som leter etter en bestemt type mennesker, altså mennesker som kan passe vise kriterier (Finstad, 2013, s. 115).

Et annet problem med at målstyring og målfokus spiller en stor rolle i prioriteringene hos politigeneralistene som blir gjort, er at forebyggende politiarbeid er et felt som er lite målbart (Lie, 2015, s. 317). Ting som er enkelt å måle er for eksempel saksbehandlingstid, antall saker, oppklaringsprosent og eventuelt antall tiltak som er iverksatt. Det disse har til felles er at alle baserer seg på en hendelse som har skjedd. Derfor er det vanskelig å måle resultatet av forebyggende politiarbeidet, da målet med arbeidet er å forhindre hendelser som ikke allerede har skjedd. De kriminelle handlingene som har blitt forhindret vil gjerne ikke vise seg på statistikken umiddelbart (Christensen et.al., 2009, s. 186). Dersom politiet skal kunne skaffe seg kunnskap om hvilke forebyggende tiltak som fungerer, så må en måte å evaluere det forebyggende arbeidet komme på plass (Lindström & Sempert, 2018, s. 58).

5.0 Avslutning

Jeg har erfart at min forforståelse ikke stemmer helt overens med det jeg har funnet ut. Kunnskapsbasert politiarbeid er ikke et høytsvevende begrep som politigeneralisten ikke kommer til å ta del av. Tvert imot så kommer politigeneralisten til å spille en viktig og sentral rolle i det kunnskapsbaserte politiarbeidet. I denne oppgaven har jeg forsøkt å belyse politigeneralisten sin rolle i det kunnskapsbaserte politiarbeidet i forbindelse med forebygging. For å belyse det så godt som mulig har jeg sett på hvilke rolle politigeneralisten

og deres ledere har i den etterretningsstyrte prosessen.. Under skrive prosessen av denne oppgaven har jeg lært ekstremt mye, ikke bare om kunnskapsbasert politiarbeid, men også om rollen jeg vil ha i det store bildet videre i min politikarriere.

I mine undersøkelser så fant jeg ut at politigeneralisten sine egne interesser har mye å si for hvordan etterretning og informasjon som vil samles inn. Dersom politigeneralisten ikke har en interesse for den relevante kriminalitetsutfordring vil det føre til mangel i mengden etterretning/informasjon, som blir innhentet på grunn av mengden oppdrag som blir iverksatt basert på politigeneralisten sine egne interesser. Dette kan føre til et mangefult beslutningsgrunnlag for beslutningstageren. Mangel på interesser for den arbeidsoppgaven en har fått vil igjen også føre til en mangel av eierskap til de forebyggende tiltakene som blir besluttet iverksatt hos politigeneralisten.

Politikultur har også mye å si for hvor enkelt det vil være å få implementert ny kunnskap. Som vi har sett så hadde politikulturen liten tillit til innføringen av kunnskapsbasert politiarbeid. Viser politikulturen motstand i forbindelse med innlæring av nye metoder, er dette et tegn på at de heller arbeider erfaringsbasert i stedet for kunnskapsbasert. Politikulturen vil også ha en viktig brikke i forhold til hvilken etterretning som ligger til grunn i beslutningene. Forskjellige interesser blant politigeneralisten vil føre til forskjellige mengder med informasjon om forskjellige problemområder. Hvor fagfelt som politigeneralister interessere seg for vil være det fagfeltet hvor det blir samlet inn mest informasjon.

Lederen sin rolle i det kunnskapsbaserte politiarbeidet er også betydelig. Ledere har ofte måltall de skal fylle, og dermed et målfokus. Lederen har også stor innflytelse på politikulturen og dermed prioriteringene til politigeneralisten som blandet med målfokus kan være en uheldig blanding. Som kan føre til en ovendreven bruk av erfaringsbasert kunnskap blant politigeneralistene for å fylle måltallene.

6.0 Litteraturliste

- Aubert, V. (1985). *Det skjulte samfunn*. Universitetsforlaget.
- Christensen, T., Læg Reid, P., & Røvik, K. A. (2021). *Organisasjonsteori for offentlig sektor* (4. utgave.). Universitetsforlaget.
- Cope, N. (2004). 'INTELLIGENCE LED POLICING OR POLICING LED INTELLIGENCE?': Integrating Volume Crime Analysis into Policing. *British Journal of Criminology*, 44(2), 188–203. <https://doi.org/10.1093/bjc/44.2.188>
- Dalland, O. (2019). *Metode- og oppgaveskriving for studenter*. 6. utgave. Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Eidet, T. (2019). *Politiets etterretningsregister Indicia: en upålitelig ryktebørs eller en troverdig kilde? Hvilke strukturelle og individuelle faktorer påvirker informasjon som politiansatte registrerer i Indicia? Erfaringsbasert master i etterforskning*. Oslo: Politihøgskolen.
- Finstad, L. (2013). *Politiblikket*. (2. utg.). Oslo: Pax.
- Giertsen, H. (1994). "Forebygging av kriminalitet" altfor bredt og altfor smalt. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskap*, 81(3). <https://doi.org/10.7146/ntfk.v81i3.71350>
- Gundhus, H. I. (2009). *For sikkerhets skyld: IKT, yrkeskulturer og kunnskapsarbeid i politiet*. [Oslo]: Unipub.
- Handegård, & Berg, C. R. (2020). *Kunnskapsbasert politiarbeid – kunnskap til å stole på? Nordic Journal of Studies in Policing*, 7(1), 39–60. <https://doi.org/10.18261/issn.2703-7045-2020-01-06>
- Hellesø-Knutsen, K. (2013). *Jakten på risiko. Vurderinger, følelser og valg hos patruljerende politi*. (Doktoravhandling), Universitetet i Stavanger, Stavanger.
- Holgersson, S., & Knutsson, J. (2012). *Hva gjør egentlig politiet?* Oslo: Politihøgskolen
- Håkstad, K. A. (2018). *Krav til politiets behandling av opplysninger: Med særlig vekt på etterlevelsen av krav om sporbarhet og tjenestemessig behov i politiets sentrale registre*. [Masteroppgave]. UIO Det juridiske fakultet
- Jacobsen, D. I. (2005). *Hvordan gjennomføre undersøkelser?: innføring i samfunnsvitenskapelig metode* 2. utgave. Høyskoleforlaget

- Kelling, G. L., Pate, P., Dieckman, D. & Brown, C. E. (1974). *The Kansas City Preventive Patrol Experiment*. Washington, DC: Police foundation. Hentet 12. Februar 2023 fra <https://www.policinginstitute.org/wp-content/uploads/2015/07/Kelling-et-al.-1974-THE-KANSAS-CITY-PREVENTIVE-PATROL-EXPERIMENT.pdf>
- Larsson, P., Gundhus, H., & Granér, R. (2014). *Innføring i politivitenskap*. Oslo: Cappelen Damm
- Lie, E. M. (2015). *I forkant* (2. utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
- Lindström, P., & Sempert, U. (2018). *Kriminologi och poliskunskap: mötet mellan forskning och praktik*. Studentlitteratur
- Linkevitch, M. (2021). *KUBA: ETTERRETNINGSSTYRT ELLER RISIKOSTYRT?* [Masteroppgave]. *Polithøgskolen*.
- Lomell, H.M. (2010). *The Politics of Numbers: Crime Statistics as a Source of Knowledge and a Tool of Governance*. I Shoham, Knepper & Kett (Red.), *International handbook of Criminology*. Boca Raton: Taylor & Francis Group
- NOU 2009:12. (2009). *Et ansvarlig politi. Åpenhet, kontroll og læring*. Justis- og politidepartementet.
- Paulsen, J. E. & Simensen, T. K. (2019). «*Generalistens rolle i etterretningsstyrt politiarbeid*». *Nordisk politiforskning*, 6 (nr. 2), s. 169–181. Hentet fra <https://doi.org/10.18261/issn.1894-8693-2019-02-07>
- Politiet. (2008). *Politiet mot 2020*. POD publikasjon 2008/07. Politidirektoratet. https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/jd/vedlegg/rapporter/politiet_mot_2020.pdf
- Politiet. (2014). *Etterretningsdoktrine for politiet : versjon 1.0*. POD publikasjon 2014/11. Politidirektoratet. https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2018103007240
- Politiet. (2018). *Kriminalitetsforebygging som politiets primærstrategi 2018–2020. Politiet mot 2025 – delstrategi*. Politidirektoratet. <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/kriminalitetsforebygging-politiets-primarstrategi.pdf>
- Politiet. (2020). *I forkant av kriminalitet*. POD-publikasjon 2020/10. Politidirektoratet. <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/i-forkant-av-kriminaliteten.pdf>
- Politiet. (2021). *Kapasitetsundersøkelse av politioperativt område*. Politidirektoratet. https://www.politiet.no/globalassets/dokumenter/pod/rapporter/rapport_kapasitetsundersokelsen-politioperativt-omrade.pdf

- Politi-loven. (1995). *Lov om politiet*. (LOV-1995-08-04-53). Lovdata.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1995-08-04-53?q=politiloven>
- Ratcliffe, J. H., Taniguchi, T., Groff, E. R., & Wood, J. (2011). *The Philadelphia foot patrol experiment: A randomized controlled trial of police patrol effectiveness in violent crime hot spots*. *Criminology (Beverly Hills)*, 49:3. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.2011.00240.x>
- St.meld.nr.19 (2008-2009). *Ei forvaltning for demokrati og fellesskap*. Oslo: Det kongelige fornyings- og administrasjonsdepartementet
- Thurén, T. (2009). *Vitenskapsteori for nybegynnere*. Gyldendal Norsk Forlag.
- Tjora, A. H. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis* (3. utg.). Gyldendal akademisk.
- Viste, M. N. (2014). *Kan vi stole på diagnoser av organisasjonskultur?: En studie av 22. Juli kommisjonens diagnose av kulturen i politiet og Politidirektoratets forsøk på å kurere den*. (Masteroppgave, Universitetet i Stavanger). Hentet fra:
https://uis.brage.unit.no/uisxmlui/bitstream/handle/11250/221298/VISTE_Marianne.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Wathne, C. T., Talberg, N. & Gundhus, H. O. I. (2019) *Nærpolitireformen og politiets relasjon til publikum*. AFI Rapport;01/2019